

Karjuz Kucheta
Karjuz Albany Tolcin
Karjuz Pares
12. IV 2021
K. E. K.

Numer rejestru spraw kierowanych
na sesję Rady Miasta 614/21

Uchwała Nr.....
Rady Miasta Oświęcim

z dnia 2021 r.

w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. Z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. Z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.)

Rada Miasta Oświęcim uchwala, co następuje:

§ 1. Miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Oświęcim mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 30 metrów od następujących obiektów chronionych :

1. szkół,
2. placów zabaw.

§ 2.

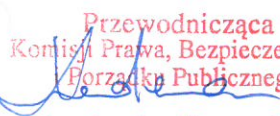
1. Odległość, o której mowa w §1 mierzona będzie najkrótszą drogą dojścia od wejścia do punktu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych do wejścia do obiektu chronionego.
2. Użyte w uchwale określenia oznaczają:
 - 1) wejście do obiektu chronionego – ogólnodostępne wejście do obiektu posadowionego na posesjach nieogrodzonych, a w przypadku obiektów posadowionych na posesjach ogrodzonych – ogólnodostępne wejście w ogrodzeniu trwałym,
 - 2) najkrótsza droga dojścia do obiektu chronionego – najkrótsza droga dojścia po terenie dopuszczonym do ruchu pieszego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym,
 - 3) plac zabaw – zorganizowany ogólnodostępny, otwarty lub zamknięty teren wyposażony w co najmniej jedno urządzenie do zabaw lub piaskownice.

§ 3. Przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, organ wydający, zasięga opinii właściwej terenowo Rady Osiedla, co do usytuowania miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

§ 4. Traci moc Uchwała Nr LII/1017/18 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodnicząca
Komisji Prawa, Bezpieczeństwa
Porządku Publicznego

Agnieszka Komendera

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12. ust. 3. ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W związku z licznymi skargami mieszkańców napływającymi do rad osiedli oraz radnych na funkcjonowanie miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, Komisja Prawa, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego postanowiła opracować i przedstawić Radzie Miasta projekt uchwały w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Przedstawiony projekt uchwały zakłada ustalenie większej liczby obiektów chronionych na terenie miasta Oświęcim. Projekt przewiduje również że przed wydaniem zezwolenia każdorazowo organ musi zasięgnąć opinii właściwej terytorialnie Rady Osiedla co do usytuowania miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Przewodnicząca
Komisji Prawa, Bezpieczeństwa
i Porządku Publicznego
Agnieszka Komendera

Oświęcim, dnia 14 kwietnia 2021 r.

Stanowisko
Prezydenta Miasta Oświęcim
do inicjatywy uchwałodawczej
Komisji Prawa, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego
w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania
napojów alkoholowych

W związku z inicjatywą uchwałodawczą Komisji Prawa, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego sprawie: zasad usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych informuję, że projekt uchwały zaproponowany przez Komisję, zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) został przesłany do oświęcimskich rad osiedli, z prośbą o opinię. Opinie Rad Osiedli zostały przedstawione Komisji Prawa (w załączniku do nin. stanowiska)

Przedmiotowy projekt uchwały poddano również konsultacjom społecznym, zgodnie z uchwałą Nr XI/195/15 Rady Miasta Oświęcim z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych.

W wyniku konsultacji nie wpłynęły żadne wnioski w tej sprawie.

Z uwagi na opinię radcy prawnego Urzędu dotyczącą zapisów uchwały tj.:

- § 3 budzi wątpliwości prawne, bowiem rady osiedla nie mają delegacji ustawowej w kwestii opiniowania wniosków o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi zezwolenia na sprzedaż alkoholu organ zezwalający wydaje po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1-3,

- w § 2 ust. 2 pkt 3 - bardzo szeroko zdefiniowane pojęcie „plac zabaw” będzie powodowało, że ustawienie jednego urządzenia (piaskownica, huśtawka itp.) będzie się wiązało z koniecznością wydania negatywnej opinii dot. zezwolenia na sprzedaż alkoholu, a w przypadku punktów, które mają aktualnie zezwolenia, po utracie ich ważności, na podstawie tak przyjętej w uchwale definicji placu zabaw nie będzie możliwości uzyskania ponownego zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Przedłożoną inicjatywę opiniuję negatywnie.

Przekazano do Rady Miasta w dniu 15.04.21

Poz. centralnego rejestru projektów uchwał

Rady Miasta 489/21

offrauwe
(podpis pracownika Wydz. OR)

Zatwierdzam

(data, pieczęć, podpis Prezydenta)

Wnieśli o ujęcie przedmiotowego
projektu uchwały w porządku
sesji RM w dniu 28.04.21

ZARZĄD OSIEDLA
„Błonie”
ul. Bałandy 4d
32-600 OŚWIECİM

URZĄD MIASTA OŚWIECİM	
KANCELARIA OGÓLNA	
Prosz. dzień: 07.03.2021	
wpłynęło: 15.03.2021	rocz. nr:
Nr sprawy: 5073406	

P/1472/SO 16.03.21
Oświęcim 8 lutego 2021 r.

17.03.21

[Signature]

Prezydent

Miasta Oświęcim

Członkowie Rady Osiedla „Błonie” proponują, aby w projekcie uchwały w sprawie usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych uszczegółowić określenie szkół, na szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. Mamy nadzieję, że w ten sposób unikniemy zakwalifikowania do ograniczeń pozostałych obiektów chronionych. Ponadto jesteśmy przeciwni umieszczenia w w/w uchwale placów zabaw. Naszym zdaniem po częstych sygnałach Rady Osiedla lub mieszkańców do służb mundurowych, miejsca sprzedaży alkoholu powinny być wyłączane punktowo.

Przewodnicząca Zarządu

Mariola Madej
Mariola Madej

Oświęcim, 10.03.2021r.

Rada Osiedla Stare Stawy
Dom Osiedlowy
ul. Zagrodowa 1
32-600 Oświęcim

RADA OSIEDLA STARE STAWY	
KANCELARIA	
Pol. 2021	0 7436 2021
Wpłynęło:	11. 03. 2021
Nr sprawy	SO 734063 2021

T/NP2/SO

16.03.21

17.03.21

Znak sprawy:
SO.7340.6.2.2021.1

Szanowny Pan
Janusz Chwierut
Prezydent Miasta Oświęcim

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na pismo w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych – zaproponowany przez Komisję Prawa, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miasta Oświęcim, Rada Osiedla, na posiedzeniu w dniu 10.03.2021r, pozytywnie opiniuje wyżej wymieniony projekt.

Z poważaniem
Rada Osiedla Stare Stawy

Przewodnicząca Rady
Bożena Godawa
Bożena Godawa

Oświęcim, 11.02.2021 r.

l.dz...../2021

SO 7340.6.2.2021.1

SO 7340.6.2.2021.1

URZĄD MIASTA OŚWIĘCIM
KANCELARIA OGÓLNA
Data: 12.03.2021
Nr sprawy: SO 7340.6.2.2021.1

SO 15.03.21

Potwierdzam odbiór niniejszego pisma
w dniu 12-03-2021
Kancelaria Ogólna Urzędu Miasta
Oświęcim

**PREZYDENT MIASTA
OŚWIĘCIM**
ul. Zaborska 2
32 - 600 Oświęcim

W odpowiedzi na pismo SO.7340.6.2.2021.1 z dnia 28 stycznia 2021 r. Rada Osiedla „Zachód” przychyliła się do całego projektu Uchwały w sprawie uściślenia zasad usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Uważamy, że właściwym punktem w projekcie Uchwały jest wciągnięcie placów zabaw do „obiektów chronionych”, ponieważ w naszym mieście można zauważyć usytuowanie punktów obrotu napojami alkoholowymi w ich pobliżu. Ważnym też jest §3 „Przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, organ wydający, zasięga opinii właściwej terenowo Rady Osiedla, co do usytuowania miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych”, ponieważ np. na naszym terenie został otwarty sklep CORLEONE przy ul. Nojego 2 czynny do godz. 24.00 o którego otwarciu członkowie Rady nie wiedzieli i nie wydawali opinii. Podobnie ze Strefą Rozrywki Reset, gdzie Rada także nie opiniowała, a jednak właściciel otrzymał z Urzędu zezwolenie na otwarcie „ogródka” w bardzo bliskim (ok.10m) usytuowaniu bloków mieszkalnych, co przysporzyło wiele problemów mieszkańcom.

Przez długie lata (do 2018 r.) Rady Osiedla wydawały opinie w kwestii otwierania np. ogródków piwnych i prowadzący taką działalność bardzo się starali - dbali o ciszę, ład i porządek, ponieważ takie opinie były wydawane na każdy sezon.

Członkowie Rady Osiedla „Zachód” nie widzą potrzeby wprowadzania nocnej prohibicji - ograniczeń sprzedaży alkoholu w godz. od 22.00 – 6.00, ponieważ wiąże się to z ograniczeniami m.in. swobód obywatelskich. Poza tym uważamy, że może to przyczynić się (przed zamknięciem sklepów) do zwiększenia zakupów napojów alkoholowych na „zapas”, co doprowadzi do większej ilości wykroczeń oraz interwencji służb dotyczących zdarzeń z udziałem osób pod wpływem alkoholu.

Przewodniczący Rady
Krystyna Żwawa

Wykonano w 2 egz.:

egz. 1 - Adresat

egz. 2 - a/a R. O. „ZACHÓD”

Rada Osiedla „ZASOLE”

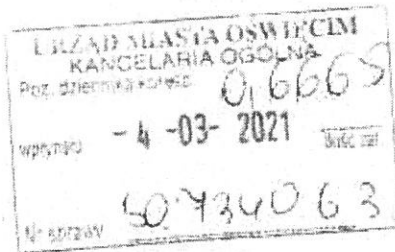
ul. Obozowa 16, 32-600 Oświęcim

tel. 33/843-29-94

P/4 P2/50

08.03.21

Oświęcim, 03.03.2021r.

Pan Janusz Chwierut

Prezydent Miasta Oświęcim

ul. Zaborska 2

32-600 Oświęcim

10.03.21

RO/5/3/2021

Szanowny Panie Prezydencie,

W odpowiedzi na pismo SO.7340.6.2.2021.I informuję, iż Rada Osiedla na posiedzeniu w dniu 10.02.2021r. pozytywnie zaopiniowała przedstawiony projekt uchwały.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Rady

Michał Chrzan
Michał Chrzan

Otrzymują:

1. Adresat
2. n/n

Rada Osiedla „Północ”

ul. Śniadeckiego 26a

32-600 Oświęcim

Nasz znak ROPn 04/03/2021

01

URZĄD MIASTA OŚWIĘCIM	
KANCELARIA OGÓLNA	
Przebieg dnia	0.6.578.2021
Wpłynęło	- 3. 03. 2021
Wzrost	SO 7340.6.3.2021.1
Nr sprawy	SO 7340.6.3.2021.1

SO 7340.6.3.2021.1

4.03.21

Ules

Oświęcim 02.03.2021

Prezydent Miasta Oświęcim

Ul. Zaborska 2

32-600 Oświęcim

W odpowiedzi na pismo SO.7340.6.3.2021.1 w sprawie zasadności wprowadzenia ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu na terenie miasta lub poszczególnych osiedli Rada Osiedla „Północ” uważa takie próby ograniczenia za bezzasadne. Ewentualne formy zakazu mogą powodować skutki odwrotne do zamierzonych. Ponadto uważamy, że dotychczas obowiązująca uchwała z dnia 29.08.2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w pełni i wystarczająco reguluje wszelkie sprawy związane z handlem alkoholem.

ZARZĄD OSIEDLA
„Północ”
ul. Śniadeckiego 26A
32-600 Oświęcim

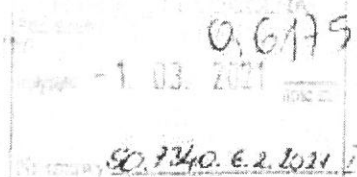
Przew. Zarządu

Ireneusz Góralczyk

Przewodniczący Zarządu
Ireneusz Góralczyk

RADA OSIEDLA
„Dwory-Kruki”
ul. Zwycięstwa 45
32-850 OŚWIĘCIM

42)
Oświęcim, dnia 10.02.2021 r.

Urząd Miasta
Oświęcim

Odpowiadając na pismo z dnia 28.01.2021 r., znak: SO.7340.6.2.2021.I Rada Osiedla Dwory-Kruki informuję, że na terenie działania naszej Rady w chwili obecnej nie istnieje sytuacja, o której mowa w inicjatywie uchwałodawczej Komisji Prawa, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego. Biorąc pod uwagę całość zapisów inicjatywy uchwałodawczej Rada Osiedla stoi na stanowisku, że należy wykreślić z niej zapisy stojące w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa (§ 2 ust. 2 pkt. 3 i § 3 inicjatywy uchwałodawczej o których mowa w piśmie SO.7340.6.2.2021.I). Rada Osiedla, mając na względzie dobro przedsiębiorców negatywnie opiniuje przedłożoną inicjatywę uchwałodawczą w zaproponowanej treści.

Przewodnicząca Zarządu
Czesława Witek

Przewodnicząca Rady
Krzyszyna Gabryś

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

P14PR150
24.02.21
RV

Rada Osiedla Stare Miasto Oświęcim

32-600 Oświęcim, ul. Dąbrowskiego 15, tel. 033/8424788

www.rostaremiasto-prv.pl

RADA OSIEDLA
„Stare Miasto”
ul. Dąbrowskiego 15
32-600 Oświęcim

URZĄD MIASTA OŚWIĘCIM	
KANCELARIA OGÓLNA	
POL. CZŁONKÓW RADY	
O. 5609.2021	
wpłynęło: 23.02.2021	
Nr sprawy: SO.7340.6.2.2021.4	

Oświęcim 18.02.2021r.

Szanowny Pan
Prezydent Miasta Oświęcim
Janusz Chwierut

dot.: pisma znak SO.7340.6.2.2021.I w sprawie ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu.

Rada Osiedla Stare Miasto przeanalizowała przedstawiony projekt uchwały, jej uzasadnienie i w świetle własnych doświadczeń i spostrzeżeń przekazuje swoje uwagi.

Z przedstawionego materiału nie wynika, aby projekt uchwały był konsultowany z zainteresowanymi sprzedawcami, a w naszym odczuciu powinno się to zrobić. Efekt jest do przewidzenia, ale uniknie się zarzutu działania „z zaskoczenia”

Zdaniem Rady nie można w przypadku tego projektu tak samo traktować sprzedawcy sprzedającego alkohol do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak sprzedawcy podającego napoje alkoholowe do spożycia na miejscu. Należało by to odrębnie regulować.

Wprowadzone w projekcie ograniczenie w postaci placów zabaw (choćby jednego urządzenia) stwarza precedens. Może skutkować tym, że sprzedawca podający napoje alkoholowe do spożycia na miejscu, który dla uatrakcyjnienia swojego lokalu ustawił np. huśtawkę aby mama zabawiła dziecko gdy tata dla ochłody chce się napić np. piwa (lub odwrotnie), taką uchwałą skazany zostaje na utratę koncesji za swoje dobre chęci, zainwestowane pieniądze i uatrakcyjnienie pobytu w lokalu. Skorzysta na tym za to ten sprzedawca, który inwestował tylko w piwo.

Do tutejszej Rady Osiedla nie wpłynęły uwagi czy sygnały dotyczące uciążliwości związanych z koegzystencją urządzeń zabawowych z dotychczasowym funkcjonowaniem placówek prowadzących sprzedaż na wynos i podających napoje alkoholowe do spożycia na miejscu. Problemem jest gromadzenie się szczególnie w godzinach wieczornych na placu zabaw w Starym Mieście osób pijących alkohol w zbudowanej dla dzieci i ich rodziców altanie, ale tego problemu uchwała nie załatwi. Są od tego odpowiednie służby i to ich aktywność należy wzmocnić.

Przed napisaniem projektu uchwały naszym zdaniem należałoby zaznajomić się z raportami Policji i Straży Miejskiej: ile było zgłoszeń związanych z tematem uchwały, kto je zgłaszał, z jakich osiedli napływały zgłoszenia, jakich punktów sprzedaży dotyczyły, ile ich było zasadnych, jakie wyciągnięto konsekwencje, itp., gdyż przywołane w uzasadnieniu liczne skargi mieszkańców - Osiedla Stare Miasto nie dotyczą, albo o nich nie wiemy.

Niezrozumiałym dla Rady Osiedla Stare Miasto jest akapit o wątpliwościach polegających na tym, że nie mają one delegacji ustawowej w kwestii opiniowania wniosków o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Cytowana ustawa z pewnością nie zabrania zasięgnięcia opinii rad. Obowiązujące prawo miejscowe zawarte w Statutach Rad Osiedlowych, stanowiących integralną część Uchwały Nr XXXIX/398/08 Rady Miasta Oświęcim z dnia 26 listopada 2008 roku. Rozdział II, paragraf 5 pkt 1 ppkt d, pkt 3 ppkt h, pozwala na to, a gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych niekoniecznie musi czuć wolę mieszkańców poszczególnych dzielnic. W związku z tym Rada Osiedla Stare Miasto w pełni popiera ten zapis.

Reasumując, Rada Osiedla Stare Miasto uważa, że w tym kształcie uchwała niewiele wniesie i poprawi, a może spowodować konflikty miasto-biznes. Naszym zdaniem należy gruntownie przeanalizować sens jej podejmowania.

Pozdrawiając, pozostaję z szacunkiem,

Bogusław Sobala

Przewodniczący Rady

Rada Osiedla „Pod Borem”
ul. Nowa 4
32-600 Oświęcim
Rada i Zarząd Osiedla
„Pod Borem”
ul. Nowa 4
32-600 Oświęcim

50.X

URZĄD MIASTA OŚWIĘCIM	
KANCELARIA GŁÓWNA	
Pisz. 05122.2021	
wpłynęło: 17. 02. 2021	dataj. 17. 02. 2021
Nr sprawy: SO.7340.6.2.2021.I	

Oświęcim, 16.02.2021

Urząd Miasta
Oświęcim
ul. Zaborska 2

dotyczy : projektu uchwały w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc
sprzedaży i podawania napojów alkoholowych
znak sprawy : SO.7340.6.2.2021.I

W odpowiedzi na w/w pismo z dnia 28.01.2021. Zarząd i Rada Osiedla „Pod Borem”
wyraża negatywną opinię na temat projektu uchwały w sprawie zasad usytuowania na
terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Przewodniczący Rady Osiedla
„Pod Borem”

Z wyrazami szacunku

Adam Kusak
Przewodniczący RO „Pod Borem”
Adam Kusak

ZARZĄD OSIEDLA
„Monowice”
ul. Stara Droga
32-600 OŚWIĘCIM

RADA OSIEDLA
„Monowice”
ul. Stara Droga 12
32-600 OŚWIĘCIM

Oświęcim 12.02.2021

URZĄD MIASTA OŚWIĘCIM
KANCELARIA GOSPODARSTWA
POS. OSIEDLA „MONOWICE”
wpisano: 16-02-2021
Nr sprawy: SO.7340.6.2.2021.1

Prezydent Miasta
Oświęcimia

W odpowiedzi na pismo nr SO.7340.6.2.2021.1 z dnia 28.01.2021 dotyczące projektu uchwały w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, Rada Osiedla Monowice wraz z Zarządem negatywnie ocenia projekt uchwały i stwierdza, że obowiązująca uchwała z 2018 roku w wystarczającym stopniu reguluje kwestie związane z usytuowaniem punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Z poważaniem

Zarząd Rady Osiedlowej

Przewodniczący Zarządu

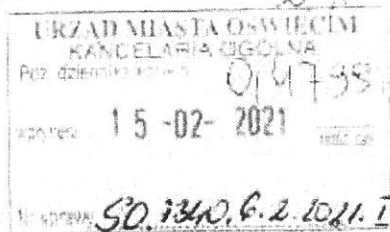
Marek Grubka

Przewodnicząca Rady

Alina Piłchta

L. dz. ROP-7/2021/P

Oświęcim, dnia 15 lutego 2021 r.

**Prezydent Miasta
Oświęcim**

W odpowiedzi na pismo znak sprawy: **SO.7340.6.2.2021.I** z dnia 28 stycznia 2021 r., rada stoi na stanowisku, że skoro zapis §3 projektu uchwały Rady Miasta Oświęcimia, którą miałyby zaopiniować poszczególne rady budzi wątpliwości prawne, albowiem rady osiedli nie mają delegacji ustawowej w kwestii opiniowania wniosków o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, Rada Osiedla Południe czuje się zwolniona z obowiązku opiniowania wspomnianej uchwały, gdyż nie ma do tego żadnej delegacji, wynikającej z przepisów prawa.

Uważamy, że organem władnym jest komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, która zgodnie z art. 18 ust.3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wydając opinie – zezwolenia na sprzedaż alkoholu, w sposób merytoryczny dokonuje analizy położenia obiektów chronionych wskazanych w §1 projektu uchwały od miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Rady
Marek...

wyk.1 egz. M.S.

1 x adresat (e-mail: um@um.oswiecim.pl)